

**STATE-OF-THE-ART МІГРАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: КОНФЕРЕНЦІЯ
“100-РІЧЧЯ НАН УКРАЇНИ: ВНЕСОК У ДОСЛІДЖЕННЯ МІГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ НА ЗЛАМІ ТИСЯЧОЛІТЬ” В ІНСТИТУТІ ДЕМОГРАФІЇ ТА
СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМЕНІ М.В. ПТУХИ НАН УКРАЇНИ**

27 листопада 2018 р. в Інституті демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України відбулась конференція “100-річчя НАН України: внесок у дослідження міграційних процесів на зламі тисячоліть”.

Як зазначали організатори, ця конференція не просто наукова, але й практична, тому на ній порушувались актуальні для України питання. Було помітно, що протягом останнього року гострота проблеми внутрішньо переміщених осіб знизилася, натомість після початку дії безвізового режиму з країнами Європейського Союзу зросло занепокоєння стрибком еміграції до цих країн, особливо Польщі. Таким чином, принаймні на якийсь час, фокус зацікавленості науковців у питаннях міграції перемістився з внутрішньої міграції на зовнішню. Основна увага приділялась трудовій міграції (як заявили організатори, наступну конференцію планується присвятити вже освітній міграції).

Можна погодитися з академіком Е.М. Лібановою, яка сказала в заключному слові, що конференція вдалась. Захід зібрав поважний і репрезентативний склад учасників. Були присутні основні українські експерти в сфері міграції, а також серйозна делегація гостей із-за кордону. Так, від Інституту демографії були присутніми, виступали з доповідями або були модераторами панелей директор інституту, академік НАН України Е. Лібанова, заступник директора інституту, член-кореспондент НАН України О. Макарова, від сектору міграційних досліджень – О. Малиновська, О. Позняк, а також багато досвідчених і молодих співробітників інституту. Серед гостей-соціологів – доктор економічних наук, провідний науковий співробітник Інституту соціології НАН України І. Прибиткова та доктор філософських наук, генеральний директор Київського міжнародного інституту соціології В. Паніотто. Крім того, були присутні представники різних університетів, інститутів НАН України, Міжнародної організації з міграції, профспілок, компаній з міжнародного працевлаштування, організацій роботодавців, державних органів і агенцій, Національного інституту стратегічних досліджень тощо. Всього у заході взяли участь понад 70 учасників. Були присутні й іноземні гості: з Польської академії наук (ПАН), Варшавського університету, польських та іспанських дослідницьких центрів. Варто зазначити, що вони приїхали, незважаючи на проголошення за день до конференції воєнного стану. Крім того, представники Польщі висловили слова підтримки Україні в її боротьбі проти агресії РФ. Всі іноземці виступили з доповідями. Доповідь в першій панелі П. Качмарчика з Варшавського університету була дуже ґрунтовною, доповнювала та показувала під іншим кутом результати досліджень українських дослідників про еміграцію з України до Польщі. Одна з важливих речей – і українські, і польські дослідники погодилися з тим, що у випадку міграції між нашими країнами дуже важливу роль відіграє недовгострокова, циркулярна міграція. Вона традиційно розглядалась як “несерйозна” і більш маргіна-

© Тітар І.О., 2018

льна тема, порівнюючи з довгостроковою міграцією. Проте сьогодні у відносинах між країнами вона є значущою.

У цілому, аналізуючи доповіді конференції, можна зазначити такі тренди:

- розуміння, що потрібно зміщувати акценти із зовнішньої довгострокової міграції на короткострокову;
- акцент на порівняльних дослідження між країнами, погляд на міграційні потоки як з боку країни походження емігрантів, так і “приймаючої” країни;
- відхід від економічних пояснень міграції до більш комплексних (зокрема, які враховують особисті чинники).

Всім, хто хоче знати актуальний стан міграційних досліджень і наукових пошуків щодо проблем міграції в Україні, потрібно обов’язково ознайомитися з її матеріалами. Презентації, які супроводжували доповіді, розміщені на сайті Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України (див.: <https://www.idss.org.ua/>; розділ “Заходи>Конференції”).

I.O. Titar,

канд. соціол. наук,

науковий співробітник відділу моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій,

ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України”,

вул. Панаса Мирного, 26, Київ, 01011, Україна,

email: titarivan@yahoo.com,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8636-5718>

I.O. Titar,

PhD. (Sociology),

scientific fellow, department for monitoring-based research of social and economic transformations,

Institute for Economics and Forecasting, Ukrainian National Academy of Sciences,

26, Panasa Myrnoho Str., Kyiv, 01011, Ukraine,

email: titarivan@yahoo.com,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8636-5718>